

Warszawa, dnia 29 maja 2023 r.

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

ZKF.501.3.2023

Wyjaśnienia w sprawie korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym przekazywanych na rzecz partii politycznych i komitetów wyborczych

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z kierowanymi do niej pytaniami dotyczącymi korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym przekazywanych na rzecz partii politycznych i komitetów wyborczych, wyjaśnia, co następuje.

1. Zgodnie z art. 25 ust. 1 i 4 w zw. z ust. 4a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 372 oraz z 2023 r. poz. 497) partii politycznej mogą być przekazywane wartości niepieniężne (np. darowizny rzeczowe, nieodpłatne usługi) jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Łączna wartość takich korzyści przekazanych przez jedną osobę fizyczną na rzecz partii politycznej nie może przekraczać w jednym roku 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym przekazanie tych korzyści.

Partie polityczne nie mogą zatem przyjmować wartości niepieniężnych od innych podmiotów (np. innych partii politycznych, związków zawodowych, stowarzyszeń, fundacji, przedsiębiorców). Dotyczy to w szczególności nieodpłatnego korzystania z pomieszczeń i sprzętów, prowadzenia stron internetowych i innych usług.

Wartości niepieniężne przyjęte przez partię polityczną muszą być ewidencjonowane i wykazane w jej sprawozdaniu finansowym.

2. Zgodnie z art. 132 § 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) komitetom wyborczym nie wolno przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, z wyjątkiem: nieodpłatnego rozpowszechniania plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne, pomocy w pracach biurowych udzielanej przez osoby fizyczne, wykorzystania przedmiotów i urządzeń, w tym pojazdów mechanicznych, udostępnianych nieodpłatnie przez osoby fizyczne oraz nieodpłatnego udostępniania miejsc do ekspozycji materiałów wyborczych przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie reklamy. Komitety wyborcze mogą ponadto korzystać nieodpłatnie z lokali i sprzętu biurowego podmiotów wymienionych w art. 133 Kodeksu.

Komitety wyborcze nie mogą zatem przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym od innych podmiotów (np. innych komitetów wyborczych, partii politycznych, związków zawodowych, stowarzyszeń, fundacji, przedsiębiorców). Komitety

wyborcze nie mogą ponadto przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym innych, niż wymienione w powołanych przepisach. Dotyczy to w szczególności nieodpłatnego korzystania z pomieszczeń podmiotów innych, niż wymienione w art. 133 Kodeksu wyborczego, nieodpłatnego korzystania z mediów (woda, prąd, gaz, telefon stacjonarny) w lokalach użyczanych komitetom przez podmioty uprawnione do tego, wykorzystywania materiałów eksploatacyjnych potrzebnych do korzystania ze sprzętu biurowego (papier, toner itp.), nieodpłatnego powielania materiałów wyborczych, pokrywania kosztów paliwa przez podmioty udostępniające komitetom pojazdy mechaniczne, nagrywania, montowania, umieszczania na stronach komitetu jego materiałów agitacyjnych, prowadzenia strony internetowej komitetu.

Korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym przyjęte przez komitet wyborczy muszą być ewidencjonowane i wykazane w jego sprawozdaniu finansowym.

3. Zarówno partie polityczne, jak komitety wyborcze powinny powstrzymać się od działań, mogących prowadzić do naruszenia powyższych zasad. Należy do nich m.in. udostępnianie w Internecie materiałów agitacyjnych przeznaczonych do druku i rozpowszechniania. Takim działaniem partia polityczna lub komitet wyborczy tworzyłoby zagrożenie wykorzystaniem tych materiałów w sposób niezgodny z przepisami ustaw. Materiały takie mogą bowiem zostać powielone przez podmioty nieuprawnione do świadczenia nieodpłatnych usług na rzecz partii politycznej czy komitetu wyborczego; komitety wyborcze nie mogą ponadto w ogóle przyjmować tego rodzaju nieodpłatnych świadczeń.

Konsekwencją takich działań może być uznanie, że partia polityczna lub komitet wyborczy, z własnej inicjatywy pozbawiając się wpływu na sposób wykorzystania tych materiałów, przyjęły niedozwolone korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym. Działanie takie naruszałoby również zasady jawności finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych, ponieważ partia polityczna lub komitet wyborczy nie byłoby w stanie ustalić wartości tych działań, a tym samym nie mogłyby wykazać tych wartości w ich sprawozdaniach finansowych.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak